

MB-114

March-2025

B.Ed., Sem.-IV

C-06 : Teacher Education

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (i) અધ્યાપન એટલે શું ? શિક્ષક પ્રશિક્ષણની જરૂરિયાતના કારણોની ચર્ચા કરો.
- (ii) શિક્ષક તાલીમ કોને કહેવામાં આવે છે ? તેની નવી સંકલ્પના સમજાવો.

અથવા

- (i) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના ઉદ્દેશો વિશે વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.
- (ii) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનું મહત્ત્વ સવિસ્તાર સમજાવો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (i) NCTE દ્વારા કયા પ્રકારના કાર્યો કરવામાં આવે છે ?
- (ii) GCERTના વિભાગો અને તેનાં કાર્યો સમજાવો.

અથવા

- (i) સમજાવો : કોલેજ ઓફ ટીચર એજ્યુકેશન.
- (ii) શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં NCERTની ભૂમિકા સમજાવો.

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (i) પ્રતિબદ્ધતાનો અર્થ આપો. શિક્ષકની વ્યવસાયિક પ્રતિબદ્ધતાઓ વિશે ચર્ચા કરો.
- (ii) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના વ્યવસાયની સંકલ્પના સમજાવો. તેની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

- (i) શિક્ષકના વિવિધ દરજ્જાઓ સમજાવો.
- (ii) શિક્ષક માટે આવશ્યક ક્ષમતાઓ સમજાવો.

4. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (i) પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણનો અર્થ આપો. તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (ii) શિક્ષકના વ્યવસાયની નવી ક્ષિતિજો વિસ્તારથી સમજાવો.

અથવા

- (i) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ એટલે શું ? તેની જરૂરિયાતની ચર્ચા કરો.
- (ii) નવવિચાર એટલે શું ? શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં નવવિચાર સમજાવો.

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (1) “શિક્ષકનો વ્યવસાય એક પવિત્ર વ્યવસાય છે.” આ વિધાન સમજાવો.
- (2) આદર્શ શિક્ષકના ગુણો જણાવો.
- (3) માધ્યમિક શિક્ષક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષકની લાચકાતો જણાવો.
- (4) પ્રમાણીકરણની જરૂરિયાત શા માટે છે ?
- (5) સેવાકાલીન શિક્ષણ આપતી કોઈપણ ચાર સંસ્થાઓ જણાવો.
- (6) શિક્ષક પ્રશિક્ષણના બે વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.
- (7) NCERT અને NCTEના પૂરા નામ જણાવો.
- (8) સેવાકાલીન શિક્ષણની કોઈપણ બે સમસ્યાઓ જણાવો.
- (9) DIET – સમજાવો.
- (10) ગુજરાત રાજ્યના પ્રવર્તમાન શિક્ષણ મંત્રીશ્રીઓના નામ જણાવો.
- (11) ટી.એલ.એમ.નો અર્થ અને પ્રકારો જણાવો.
- (12) ગુજરાતમાં આવેલી કોઈપણ ચાર સીટીઈ સંસ્થાઓના નામ જણાવો.

Seat No. : _____

MB-114

March-2025

B.Ed., Sem.-IV

C-06 : Teacher Education

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any **one** of the following questions from the given group : 14
- (i) What is teaching ? Discuss the reasons for the need for teacher training.
- (ii) What is called teacher training ? Explain its new concept.

OR

- (i) Discuss in detail the objectives of teacher training.
- (ii) Explain in detail the importance of teacher training program.
2. Answer any **one** of the following questions from the given group : 14
- (i) What type of work is done by NCTE ?
- (ii) Explain the departments of GCERT and their functions.

OR

- (i) Explain : College of Teacher Education.
- (ii) Explain the role of NCERT in Teacher training.
3. Answer any **one** of the following questions from the given group : 14
- (i) Define Commitment. Discuss the professional commitments of a teacher.
- (ii) Explain the concept of the profession of teacher education. Discuss its characteristics.

OR

- (i) Explain the different status of a teacher.
- (ii) Explain the competencies required for a teacher.

4. Answer any **one** of the following questions from the given group : **14**
- (i) Give the meaning of pre-service teacher training. State its characteristics.
 - (ii) Explain in detail the new horizons of the teaching profession.

OR

- (i) What is in-service teacher training ? Discuss its needs.
 - (ii) What is innovation ? Explain innovation in teacher training.
5. Answer any **seven** of the following questions : **14**
- (1) “The profession of a teacher is a sacred profession.” Explain this statement.
 - (2) State the qualities of an ideal teacher.
 - (3) State the qualifications of secondary teachers and higher secondary teachers.
 - (4) Why is accreditation needed ?
 - (5) Name any four institutions that provide in-service education.
 - (6) State two specific objectives of teacher training.
 - (7) Give the full names of NCERT and NCTE.
 - (8) Give any two problems of in-service education.
 - (9) DIET – Explain.
 - (10) Give the names of the current Education Ministers of Gujarat State.
 - (11) Give the meaning and types of T.L.M.
 - (12) Give any four CTE institutions in Gujarat.